

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

Raport o sytuacji w sektorze SKOK II kwartał 2017 r.

Departament Bankowości Spółdzielczej i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych

Warszawa, październik 2017

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

ZMIANY ORGANIZACYJNE W SEKTORZE

- W okresie sprawowania przez KNF nadzoru nad sektorem skok, do końca II kwartału 2017 r. łącznie:
  - działalność 10 kas została zawieszona (do sądów zostały skierowane wnioski Komisji o ogłoszenie upadłości tych kas),
  - 6 kas zostało przejętych przez banki,
  - 1 kasa została przejęta przez inną kasę,
  - 2 kasy połączyły się po uzyskaniu zgody KNF.
- Liczba kas prowadzących działalność na koniec czerwca 2017 r. zmniejszyła się o 18 do 37 podmiotów.
- W III kwartale 2017 r. KNF zawiesiła działalność jednej kasy i skierowała wniosek do sądu o ogłoszenie upadłości tej kasy. Ponadto Komisja podjęła decyzję o przejęciu dwóch kas przez banki.
- W celu zachowania porównywalności danych, przedstawione w prezentacji informacje, zarówno bieżące jak i historyczne, zawierają dane kas prowadzących działalność na koniec każdego okresu oraz odrębnie dane kas prowadzących działalność na koniec czerwca 2017 r.

PODSTAWOWE ZMIANY W BILANSACH KAS

- W I półroczu 2017 r. w kasach obniżeniu uległy:
  - depozyty o 11,7 mln zł, tj. o 0,11%,
  - portfel kredytów przeterminowanych o 95,1 mln zł, tj. 5,3%,
  - saldo odpisów aktualizujących o 83,6 mln zł, tj. 7,99%.
- Jednocześnie wzrosły:
  - aktywa o 16,5 mln zł, tj. o 0,15%,
  - fundusze własne o 42,3 mln zł, tj. o 16,6%,
  - portfel kredytowy netto o 131,4 mln zł, tj. o 2,2%,
  - portfel kredytowy brutto o 47,7 mln zł, tj. 0,68%.

ZMIANY W STRUKTURZE SEKTORA

- W I półroczu 2017 r.:
  - liczba kas prowadzących działalność zmniejszyła się o trzy (działalność SKOK Wielkopolska, SKOK NIKE i Twoja SKOK została zawieszona),
  - liczba członków kas zmniejszyła się o ok. 7,6 tys., tj. o 0,43%,
  - liczba oddziałów kas zmniejszyła się o ok. 3,17%, tj. o 35 placówek,
  - liczba zatrudnionych w kasach zmniejszyła się o ok. 1,40%, tj. o 39 osób.

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTÓW

W kasach prowadzących działalność na koniec czerwca 2017 r.:

- wartość portfela kredytów przeterminowanych obniżyła się o 95,1 mln zł, tj. o 5,3%,
- wartość portfela kredytów przeterminowanych powyżej 12 miesięcy obniżyła się o 9,71%, tj. o 87,5 mln zł,
- wartość portfela pożyczek i kredytów brutto wzrosła o 47.8 mln zł, tj. o 0,68%.

WYNIK FINANSOWY

Na koniec czerwca 2017 r. 37 kas prowadzących działalność wykazało łączny zysk w wysokości 21,5 mln zł. Rok wcześniej (czerwiec 2016 r.) kasy te wykazały zysk w wysokości 16,7 mln zł. Wynik finansowy kas nie stanowi jednak istotnego źródła zasilenia ich funduszy własnych.

FUNDUSZE WŁASNE

- Fundusze własne kas prowadzących działalność na koniec czerwca 2017 r. wzrosły o 16,6%, tj. o 42 mln zł, i wykazane zostały na koniec czerwca 2017 r. w wysokości 297 mln zł.
- W II kwartale 2017 r. wzrósł współczynnik wypłacalności kas o 0,43 p.p. do poziomu 3,15%.

POSTĘPOWANIA NAPRAWCZE

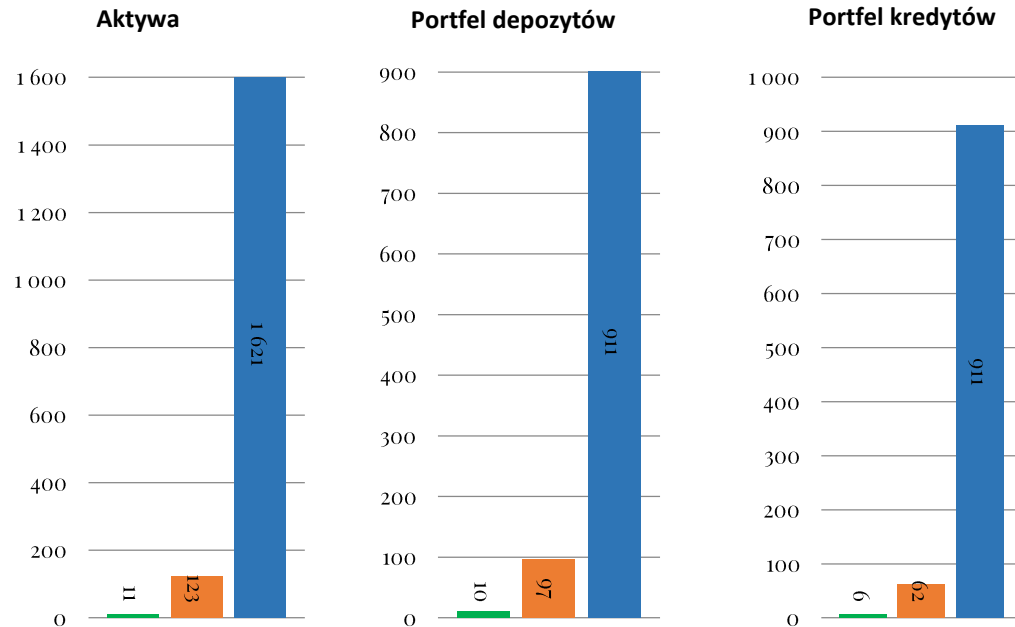
Na koniec czerwca 2017 r. 28 kas oraz Kasa Krajowa objętych było postępowaniami naprawczymi, a 5 kas realizowało programy naprawcze zatwierdzone przez KNF.

RYZIKO WYNIKU FINANSOWEGO

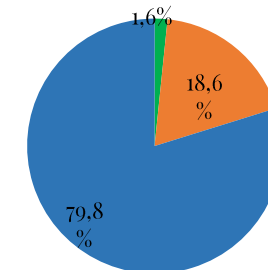
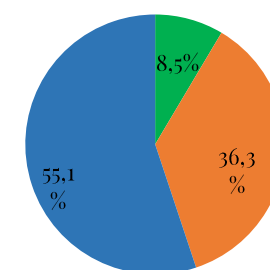
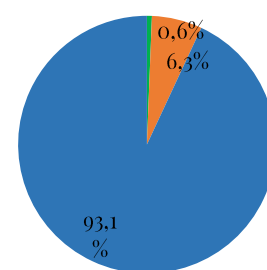
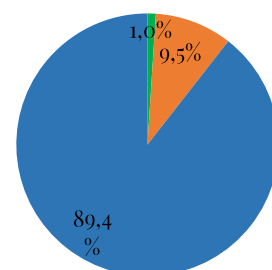
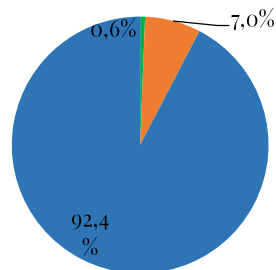
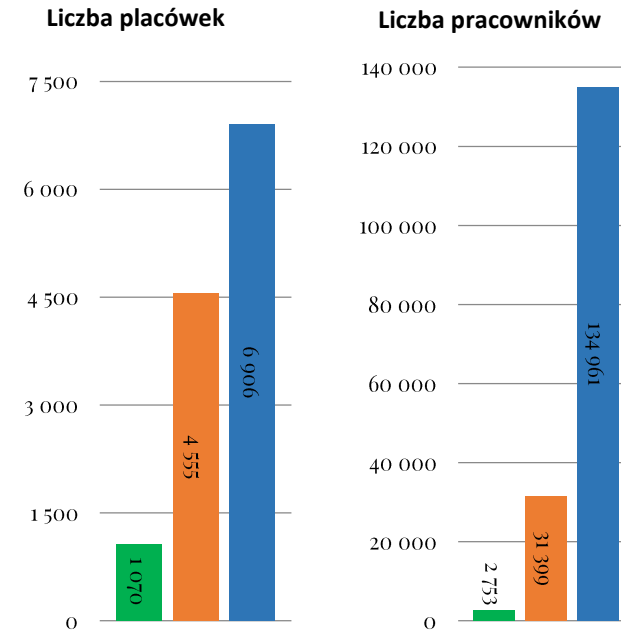
Z ustaleń nadzoru inspekcyjnego i analitycznego wynika, że wyniki finansowe niektórych kas powinny zostać skorygowane (obniżone) o łączną kwotę ok. 264 mln zł. Po uwzględnieniu tych korekt - biorąc pod uwagę dane sprawozdawcze kas na koniec czerwca 2017 r. - wartość funduszy własnych kas obniżyłaby się do (+) 32,2 mln zł, a współczynnik wypłacalności do poziomu (+) 0,35%.

Sektor skok na tle sektora finansowego

Podstawowe dane finansowe (w mld zł) - czerwiec 2017 r.

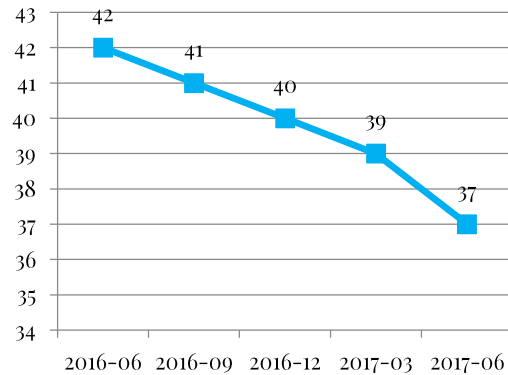
Organizacja sprzedaży - czerwiec 2017 r.

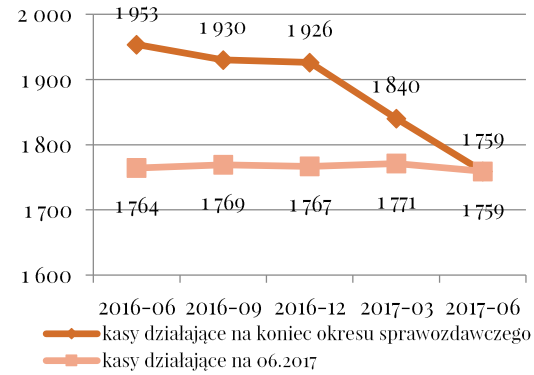
■ SKOK   ■ Banki Spółdzielcze   ■ Banki Komercyjne

Podstawowe informacje o skok (1)

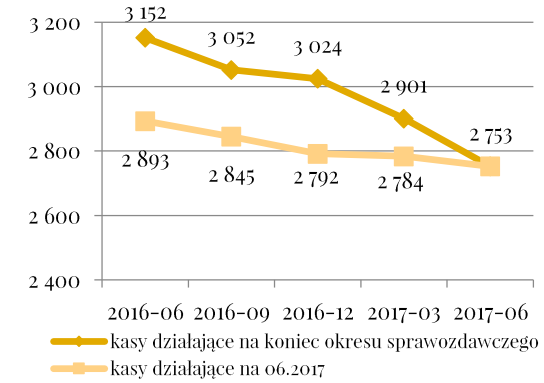
Liczba kas prowadzących działalność

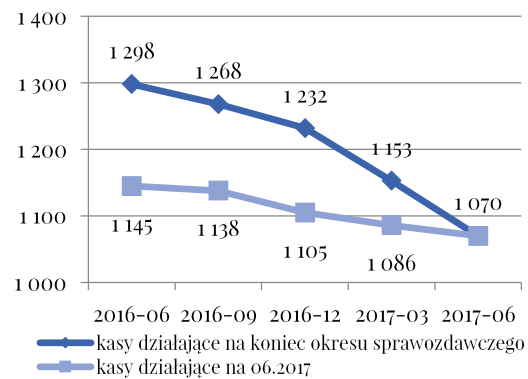
Liczba członków kas (w tys.)

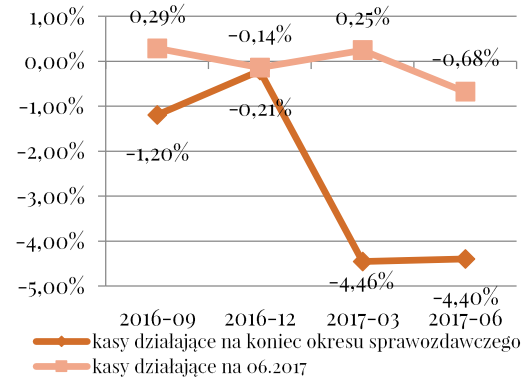
Zatrudnienie w kasach (liczba etatów)

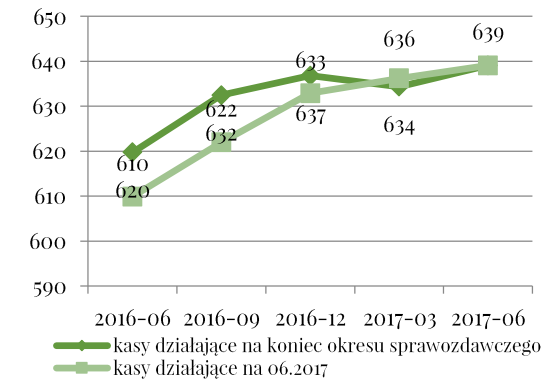
Liczba placówek kas

Liczba członków kas - dynamika zmian

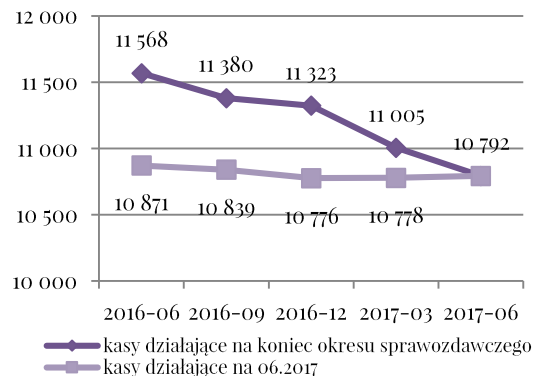

Liczba członków na jednego pracownika

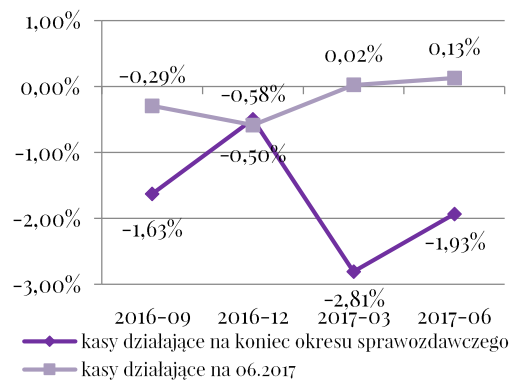

Podstawowe informacje o skok (2)

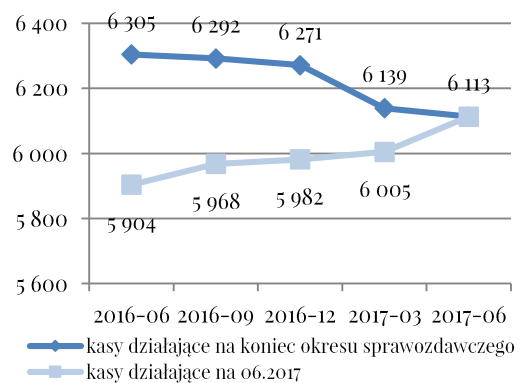
Aktywa kas (w mln zł)

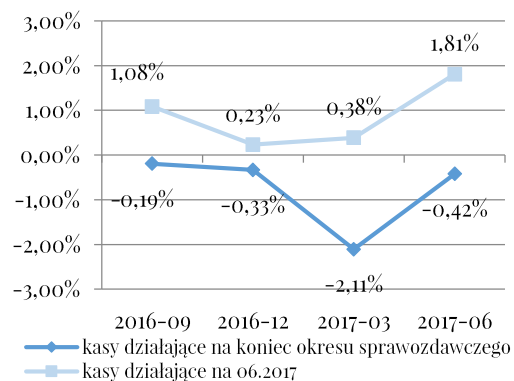
Aktywa - dynamika zmian

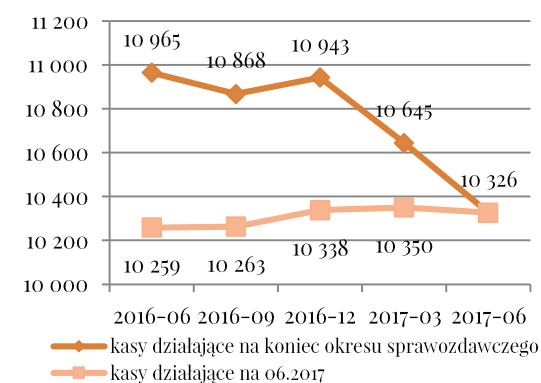
Pożyczki i kredyty kas (w mln zł)

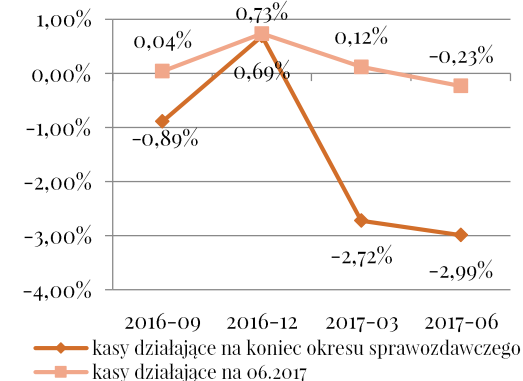
Pożyczki i kredyty kas - dynamika zmian

Depozyty (w mln zł)

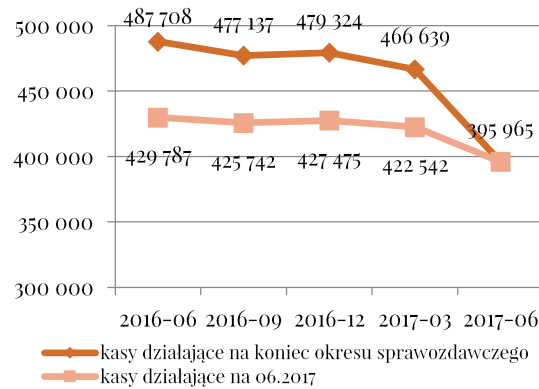

Depozyty - dynamika zmian

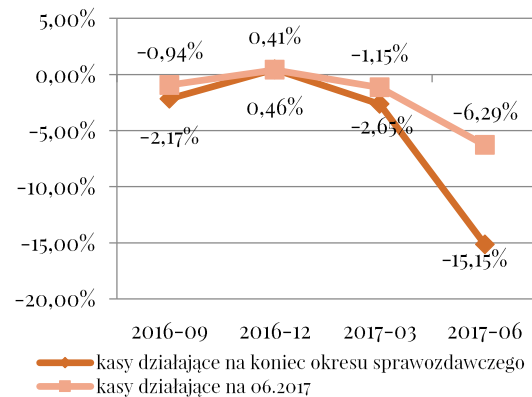

Fundusz udziałowy i zasobowy skok

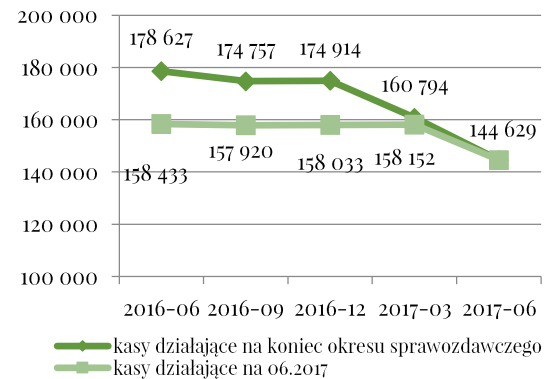
Wartość udziałów członkowskich (w tys. zł)

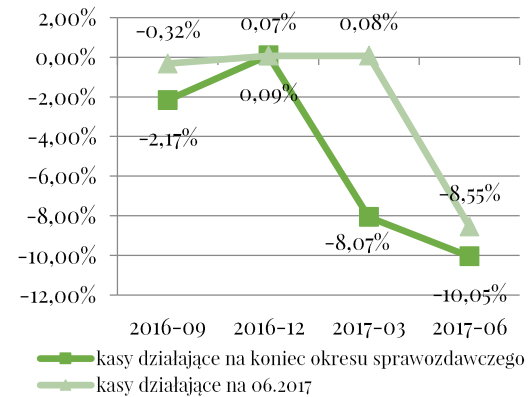
Wartość udziałów członkowskich – dynamika zmian

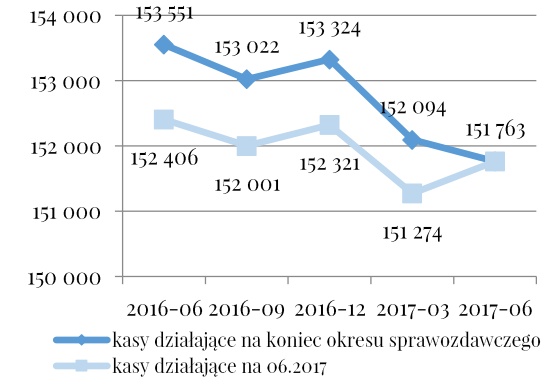
Wartość funduszu zasobowego (w tys. zł)

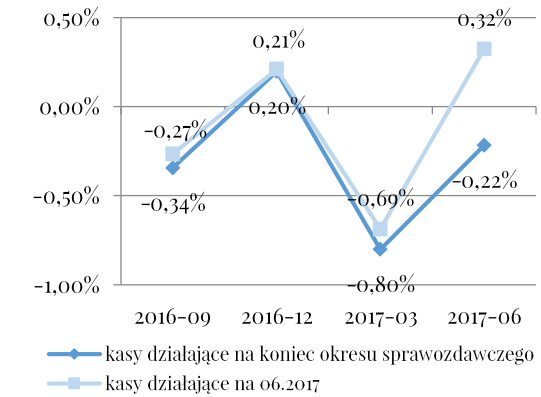
Fundusz zasobowy - dynamika zmian

Liczba zadeklarowanych udziałów (w tys.)

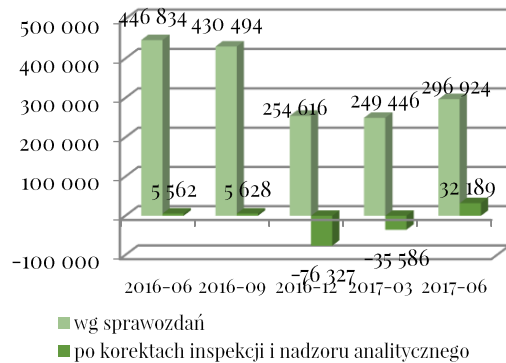

Liczba zadeklarowanych udziałów - dynamika zmian

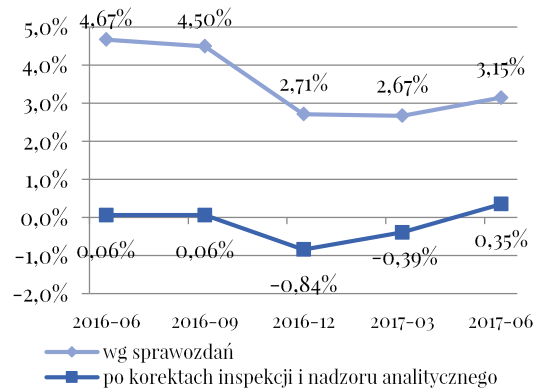

Adekwatność kapitałowa (1)

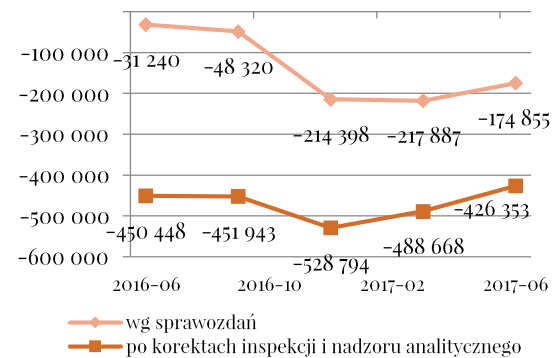
Wysokość funduszy własnych w skok (tys. zł)

Współczynnik wypłacalności w sektorze skok

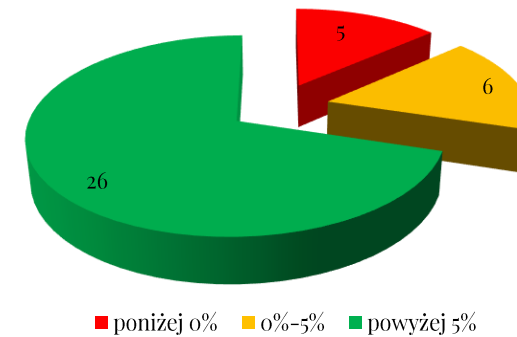
Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego w sektorze skok (w tys. zł)

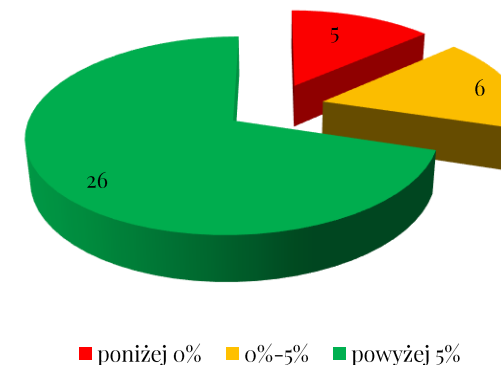
Wzrost wartości funduszy własnych wynikał z przekazania zysku za rok 2016 na fundusze własne przez część kas, dodatkowo Kasa Krajowa kolejny raz dokapitalizowała część podmiotów sektora skok poprzez objęcie udziałów nadobowiązkowych.

Wprowadzenie wszystkich korekt wynikających z ustaleń kontroli UKNF oraz ustaleń z nadzoru analitycznego spowodowałoby obniżenie funduszy własnych w kasach o ok. 264 mln zł.

Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności (czerwiec 2017 r.)

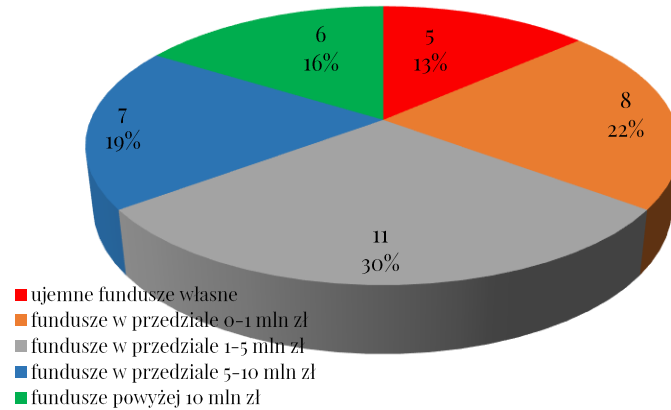
Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności po uwzględnieniu korekt inspekcji UKNF (czerwiec 2017 r.)

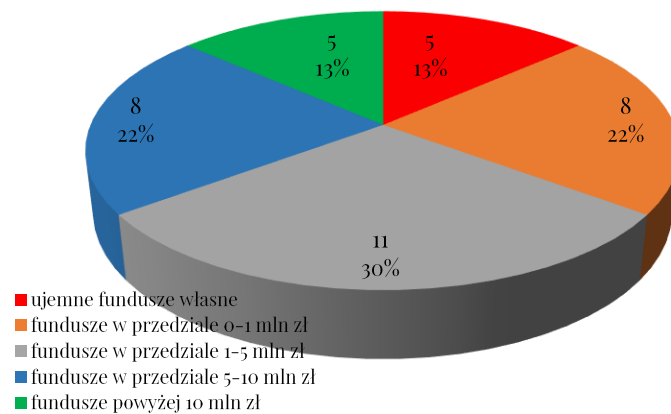

Adekwatność kapitałowa (2)

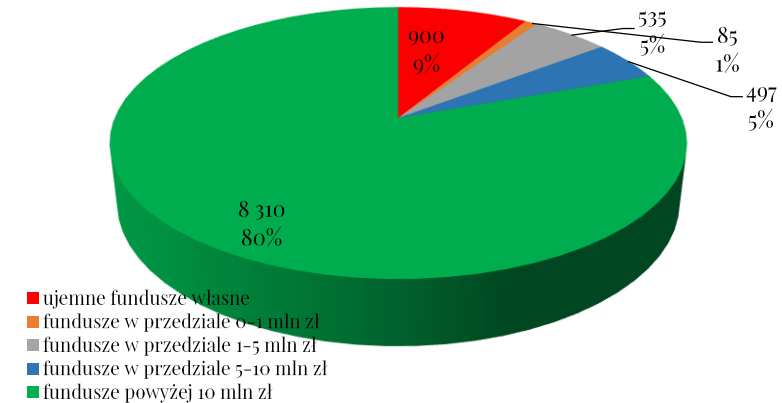
Sektor kas z uwzględnieniem wysokości funduszy własnych wg ustawy o skok (czerwiec 2017 r.)

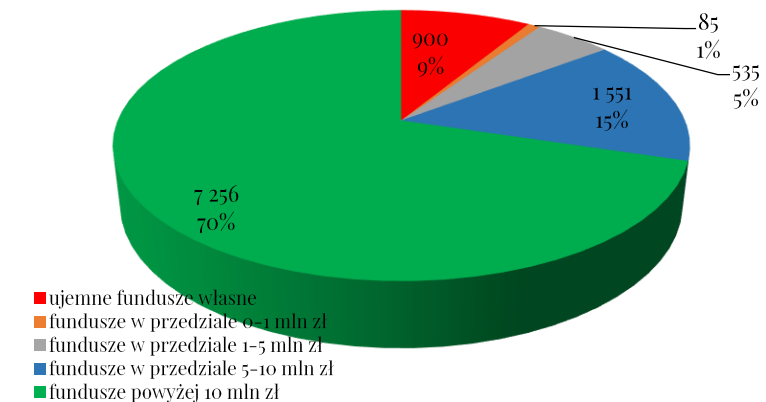
Sektor kas z uwzględnieniem wysokości funduszy własnych (wg ustawy o skok) po uwzględnieniu korekt inspekcji i ustaleń nadzoru analitycznego (czerwiec 2017 r.)

Depozyty w kasach pod względem poziomu funduszy własnych – wg ustawy o skok - w mln zł - (czerwiec 2017 r.)

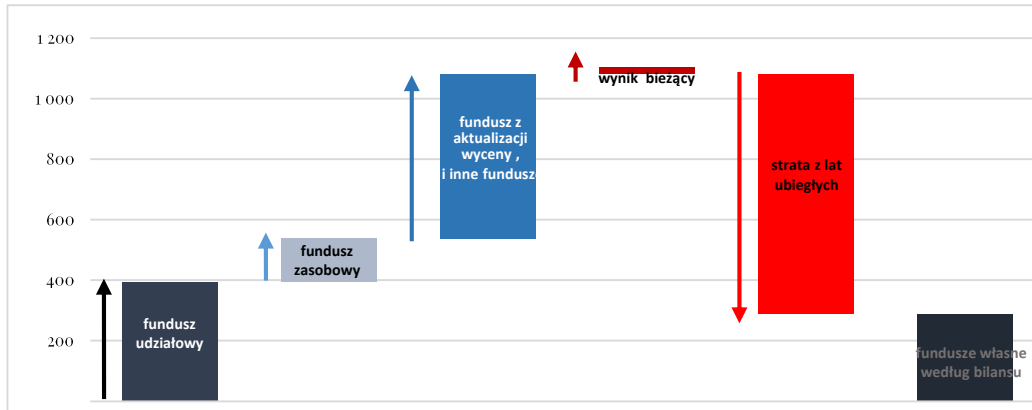

Depozyty w kasach pod względem poziomu funduszy własnych – wg ustawy o skok - w mln zł - po uwzględnieniu korekt inspekcji i ustaleń nadzoru analitycznego (czerwiec 2017 r.)

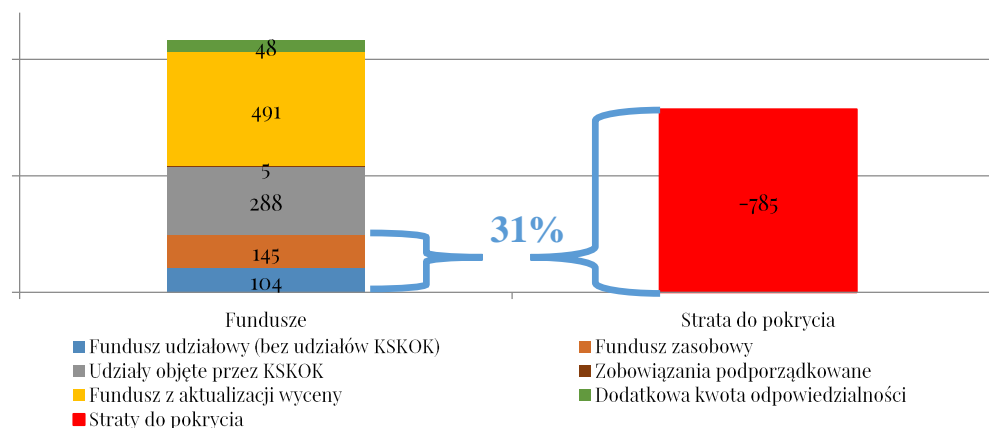

Adekwatność kapitałowa (3)

Struktura funduszy własnych kas na koniec czerwca 2017 r. wg danych sprawozdawczych (dane w mln zł)

Wielkość możliwej do pokrycia strat z funduszy własnych - kasy działające na koniec czerwca 2017 r. (dane w mln zł)

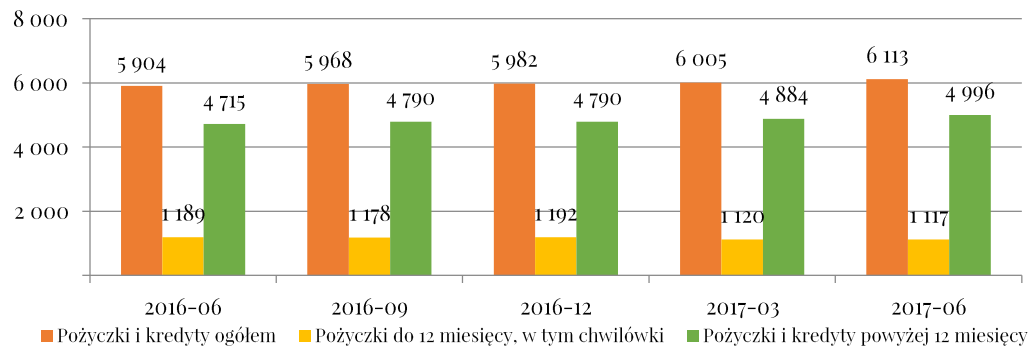
Struktura funduszy własnych kas na koniec czerwca 2017 r. wg danych sprawozdawczych (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	06.2017
Fundusz zasobowy	144 629
Fundusz udziałowy (bez udziałów z KSKOK)	104 471
Fundusz udziałowy (udziały objęte przez KSKOK)	288 493
Zobowiązania podporządkowane	5 287
Fundusz z aktualizacji wyceny	490 986
Dodatkowa kwota odpowiedzialności członków	47 798
Straty do pokrycia	-784 740
Suma funduszu własnych	296 924

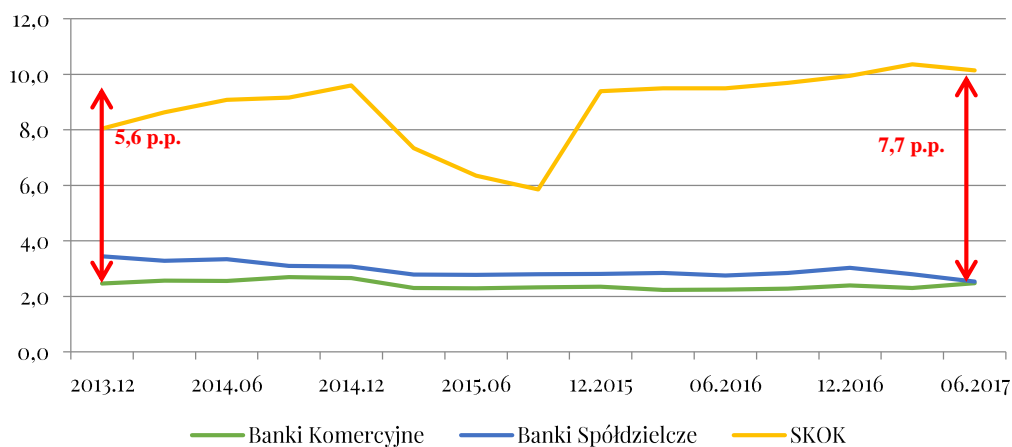
Fundusze własne, które mogą być przeznaczone na pokrycie strat wynoszą 538 mln zł i stanowią 68% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. Fundusz zasobowy oraz udziałowy (bez zaangażowania Kasy Krajowej) stanowi 31% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. Fundusz udziałowy kas objęty przez Kasę Krajową stanowi 37% wartości łącznych niepokrytych strat w sektorze kas. 32% funduszy własnych stanowią środki, które – zgodnie z przepisami prawa – m. in. fundusz z aktualizacji wyceny nie służą pokrywaniu strat.

Działalność inwestycyjna i kredytowa (1)

Struktura portfela kredytowego wg terminów zapadalności na koniec poszczególnych kwartałów (w mln zł)

Marża odsetkowa

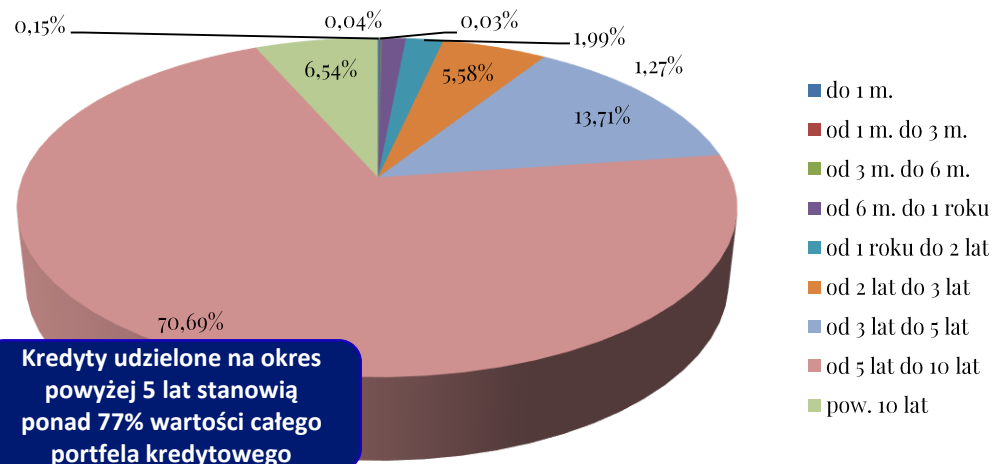
Struktura aktywów sektora kas wg stanu na czerwiec 2017 r.

Wybrane aktywa	Wartość (tys. zł)	Udział w aktywach ogółem
Kredyty i pożyczki	6 113 074	56,64%
Udziały i akcje	825 524	7,65%
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	134 609	1,25%
Lokaty w Kasie Krajowej	1 893 584	17,55%
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	635 087	5,88%
Inne aktywa finansowe	323 678	3,00%
Aktywa ogółem	10 792 256	

W strukturze aktywów kas ok. 7,7% stanowią akcje i udziały. Z uwagi na ryzyko przeszacowania wartości portfeli akcji i udziałów istnieje ryzyko dla wyników finansowych kas w przyszłości.

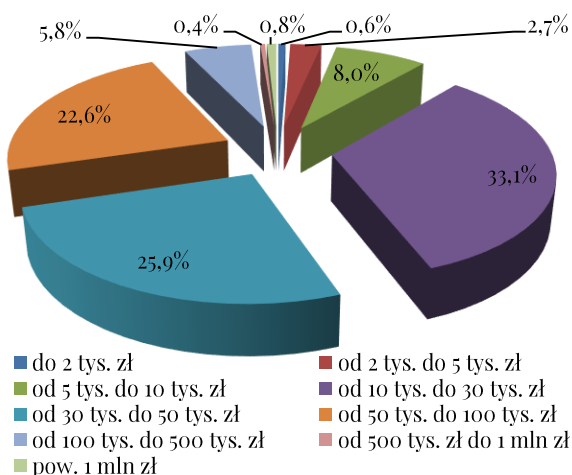
Działalność inwestycyjna i kredytowa (2)

Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (czerwiec 2017 r.)

Kredyty udzielone na okres powyżej 5 lat stanowią ponad 77% wartości całego portfela kredytowego

Struktura portfela kredytowego (czerwiec 2017 r.)

W portfelu kredytowym 7,0% stanowią kredyty o wartości powyżej 100 tys. zł

Struktura portfela kredytowego (czerwiec 2017 r.)

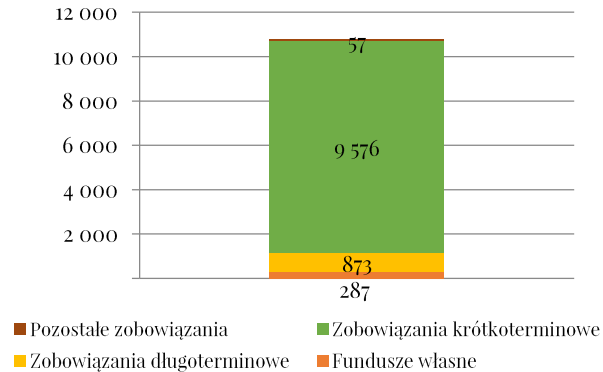
	Liczba rachunków	Wartość (tys. zł)	w tym restrukturyzacje
Razem	494 151	6 126 290	344 644
do 2 tys. zł	67 038	37 628	308
od 2 do 5 tys. zł	78 597	164 938	2 864
od 5 do 10 tys. zł	98 964	489 868	11 969
od 10 do 30 tys. zł	160 677	2 026 234	91 186
od 30 do 50 tys. zł	57 415	1 588 501	93 717
od 50 do 100 tys. zł	28 500	1 386 929	95 037
od 100 do 500 tys. zł	2 868	356 439	38 157
od 500 tys. zł do 1 mln zł	57	25 456	7 507
pow. 1 mln zł	35	50 296	3 900

* Różnica pomiędzy poszczególnymi tabelami wynika z różnic w przekazanych danych sprawozdawczych kas.

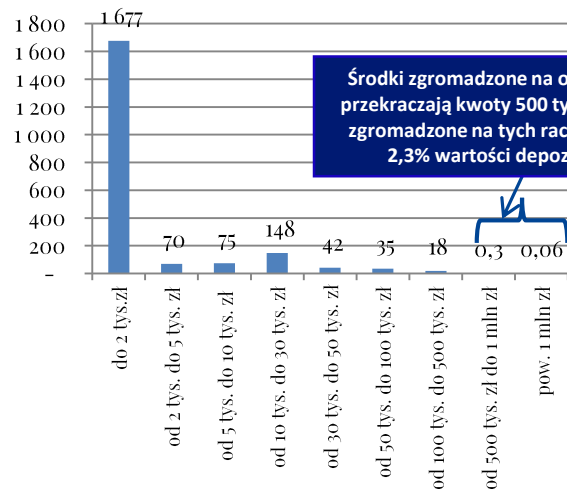
Według sprawozdawczości, 14,4% kredytów powyżej 100 tys. zł podlegało restrukturyzacji, co znacznie odbiega od średniej dla całego portfela wynoszącej 5,6%.

Źródła finansowania działalności kas

Struktura finansowania działalności kas w mln zł (czerwiec 2017 r.)

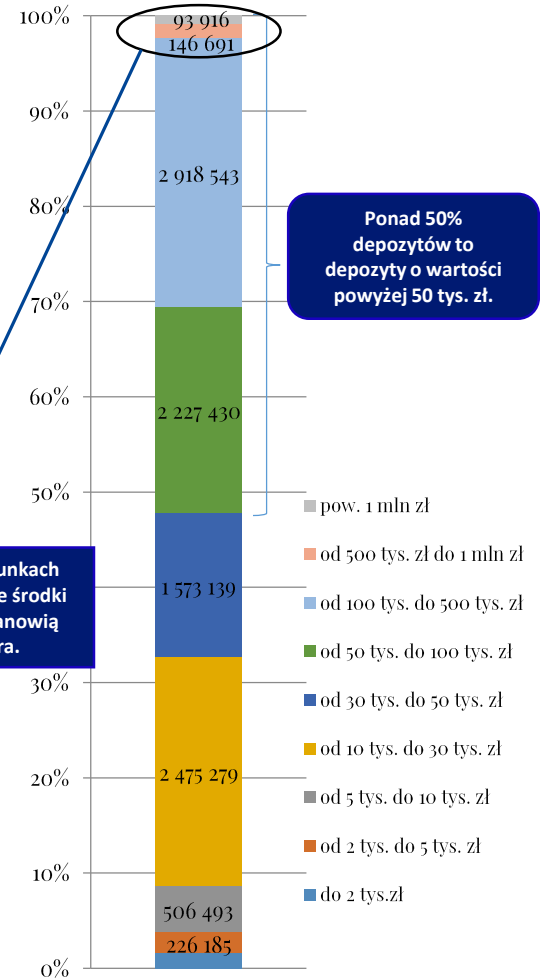

Struktura depozytów terminowych wg liczby rachunków w tys. (czerwiec 2017 r.)

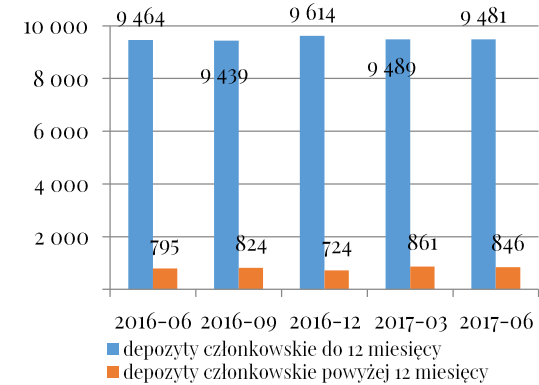
Środki zgromadzone na ok. 300 rachunkach przekraczają kwoty 500 tys. zł. Łącznie środki zgromadzone na tych rachunkach stanowią 2,3% wartości depozytów sektora.

Struktura depozytów terminowych wg kwoty (czerwiec 2017 r.)

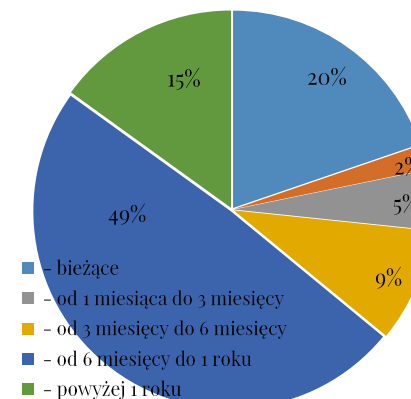

Ponad 50% depozytów to depozyty o wartości powyżej 50 tys. zł.

Struktura depozytów w okresach (mln zł)

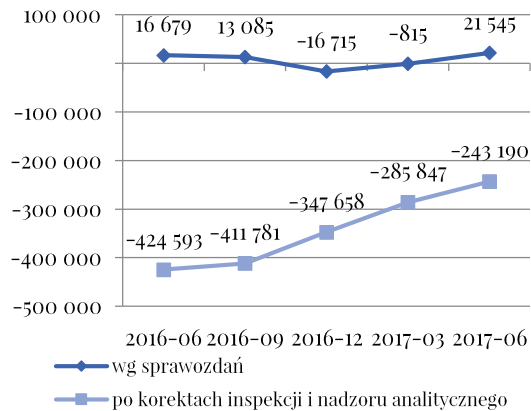
Struktura depozytów wg terminów pierwotnych (czerwiec 2017 r.)

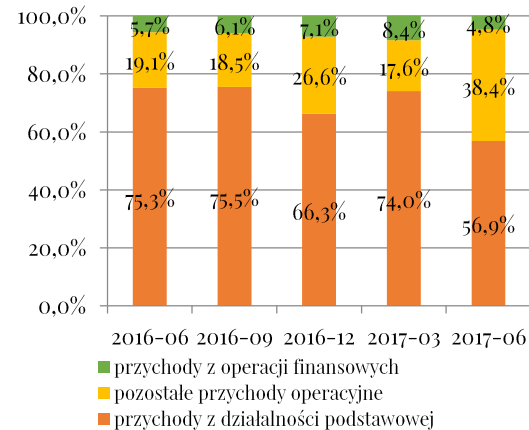
36% depozytów zgromadzonych w kasach to depozyty o terminach pierwotnych poniżej 6 miesięcy.

Wyniki sektora skok (1)

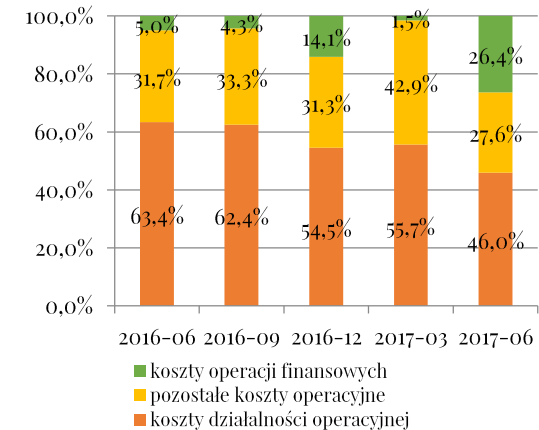
Wynik finansowy netto sektora SKOK
(tys. zł)

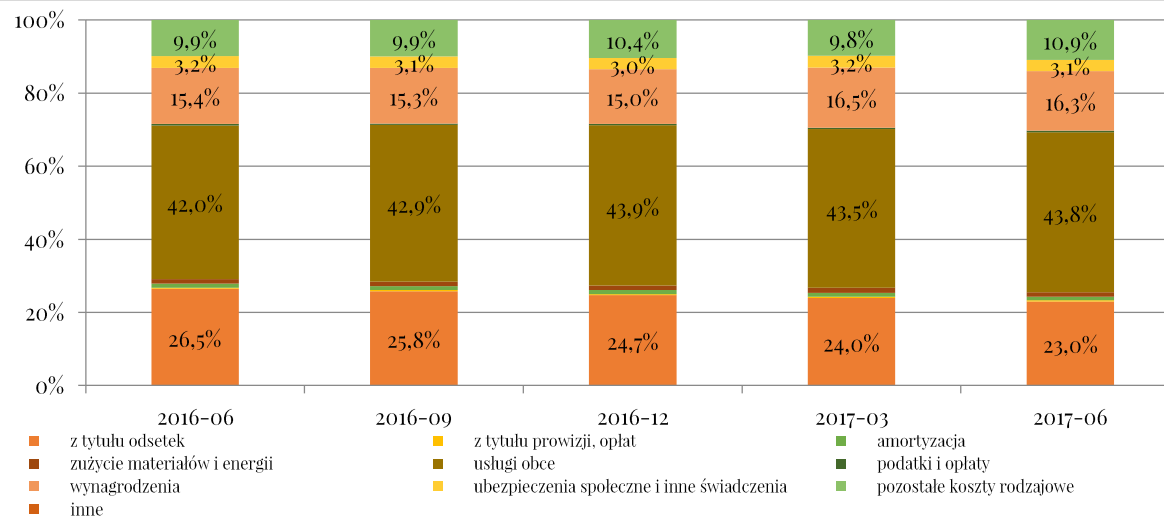
Struktura przychodów sektora kas

Struktura kosztów sektora kas

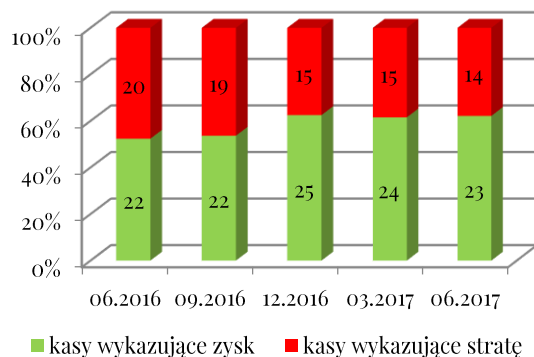
Struktura kosztów działalności operacyjnej w sektorze kas

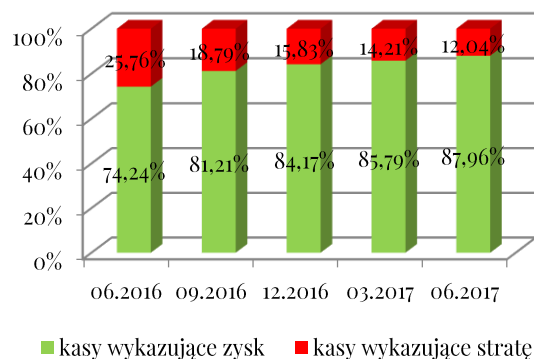
Znaczący udział w strukturze przychodów i kosztów sektora skok na koniec czerwca 2016 roku mają przychody operacyjne i koszty finansowe, co jest związane bezpośrednio z transakcjami sprzedaży części portfeli kredytowych (głównie przeterminowanych).

Wyniki sektora skok (2)

Struktura kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

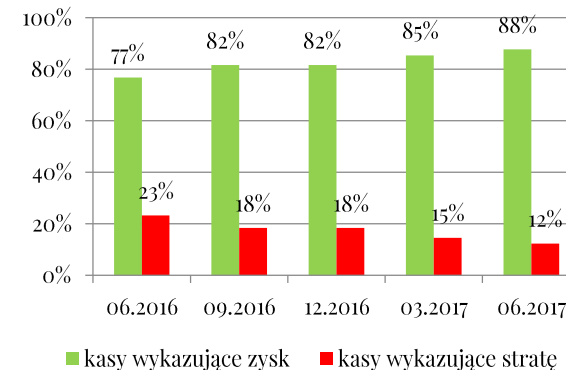

Aktywa kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

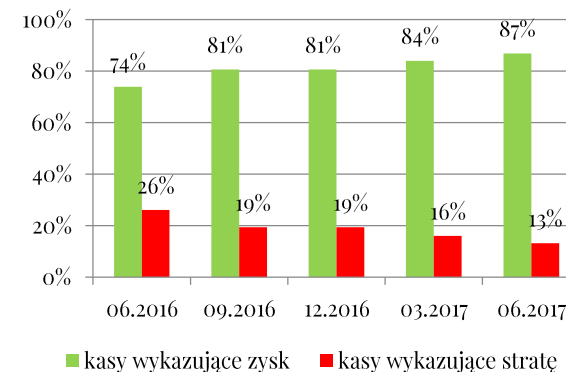

Wyniki finansowe sektora kas na koniec czerwca 2017 r. były dodatnie, a zysk był wyższy niż rok wcześniej. Wyniki finansowe kas – podobnie jak w okresach wcześniejszych – nie uwzględniają jednak wszystkich zalecanych korekt poinspekcyjnych i ustaleń dokonanych w wyniku analiz „zza biurka”. Na koniec czerwca 2017 r. kasy w sprawozdawczości wykazały łącznie zysk netto w wysokości ok. 21,5 mln zł.

Portfele kredytowe kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

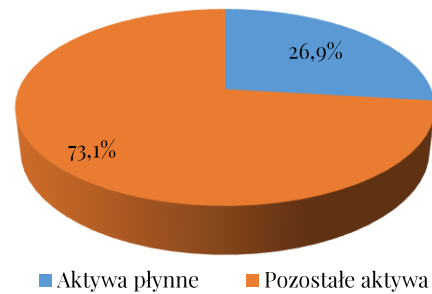

Depozyty kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

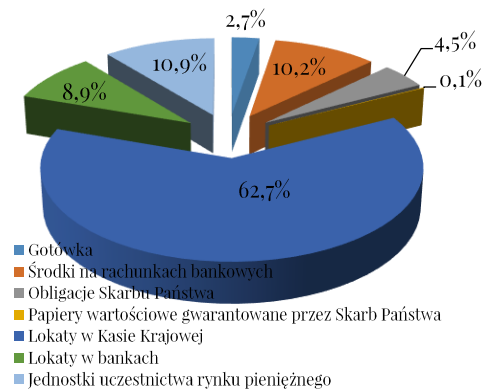

Ryzyko płynności

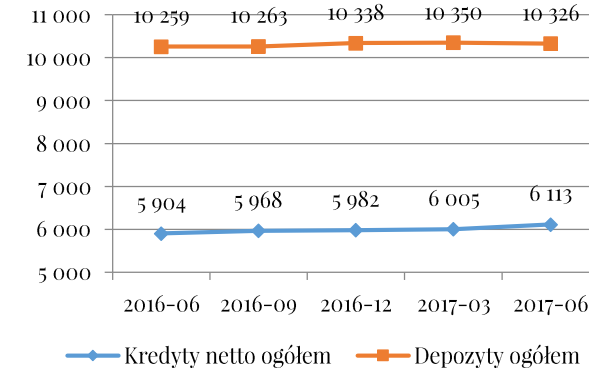
Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem (czerwiec 2017 r.)

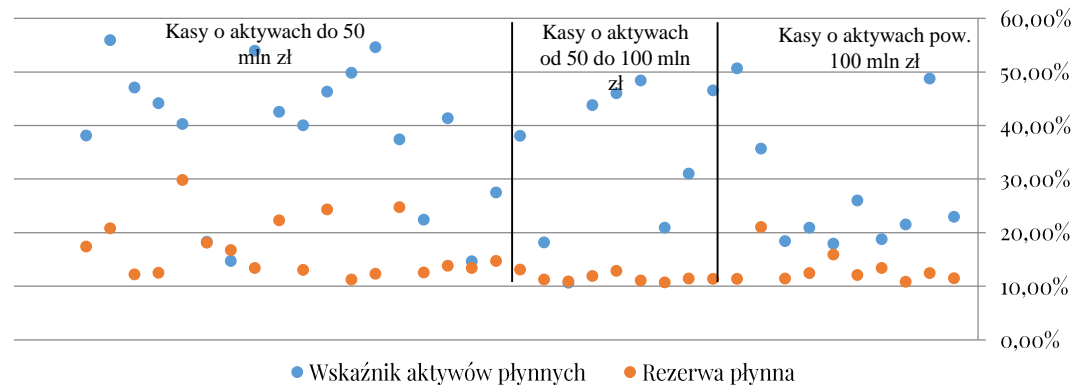
Struktura środków płynnych kas (czerwiec 2017 r.)

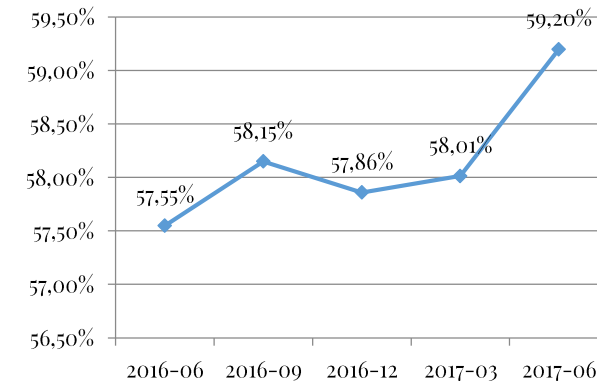
Kredyty a depozyty w sektorze kas (w mln zł)

Wskaźniki płynności kas (czerwiec 2017 r.)

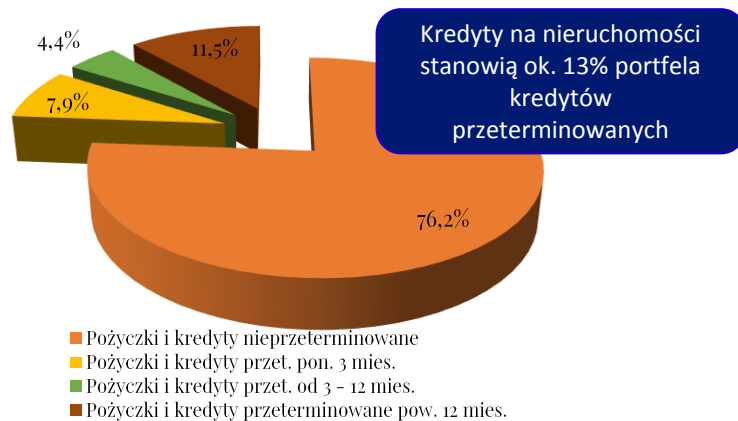
Poziom depozytów finansujących działalność kredytową kas

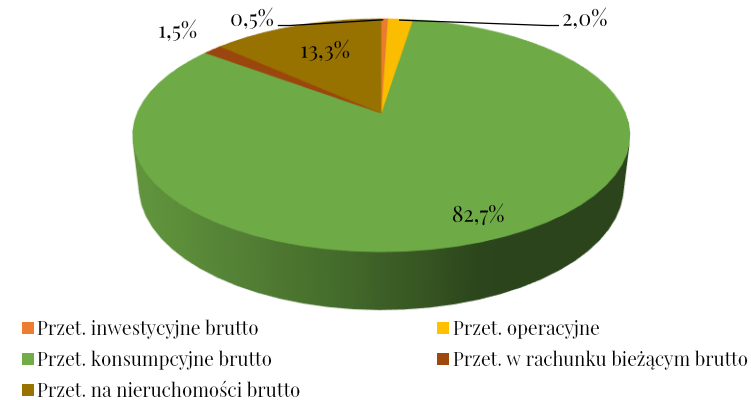
Ryzyko kredytowe

Udział pożyczek i kredytów z uwzględnieniem terminowości obsługi
(czerwiec 2017 r.)

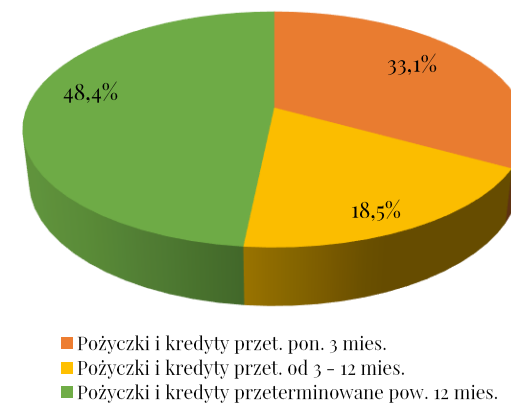

Ponad 23,8% wartości portfela kredytowo-pożyczkowego stanowią kredyty przeterminowane. Największa grupa to pożyczki przeterminowane pow. 12 miesięcy (11,5% portfela).

Struktura rodzajowa kredytów przeterminowanych
(czerwiec 2017 r.)

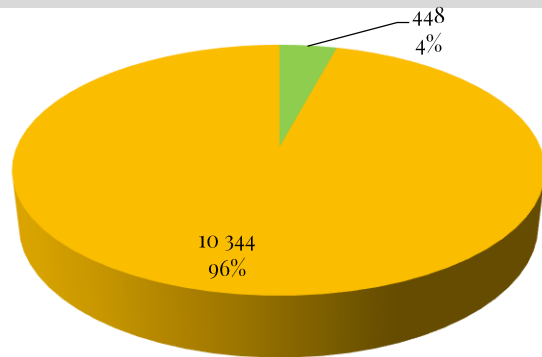

Struktura pożyczek i kredytów przeterminowanych z uwagi na okresy przeterminowania (czerwiec 2017 r.)

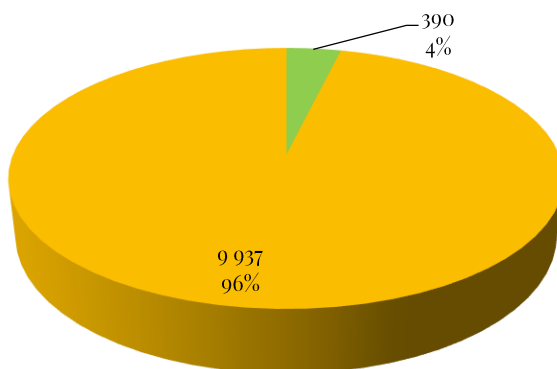
Postępowania naprawcze w kasach (1)

Aktywa kas (w mln zł) zobowiązanych do realizacji działań naprawczych na tle sektora (czerwiec 2017 r.)

■ pozostałe kasy ■ kasy realizujące program naprawczy

Depozyty kas (w mln zł) zobowiązanych do realizacji działań naprawczych na tle sektora (czerwiec 2017 r.)

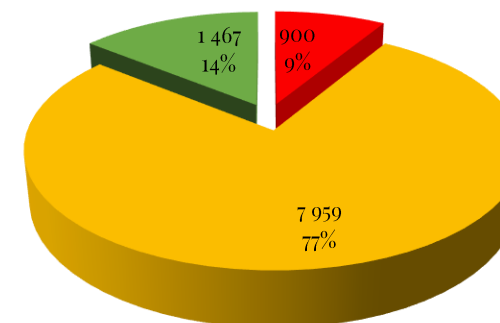

■ pozostałe kasy ■ kasy realizujące program naprawczy

Stosownie do ustawy o skok z 2009 r. kasa zobowiązana jest realizować program postępowania naprawczego wówczas, gdy:

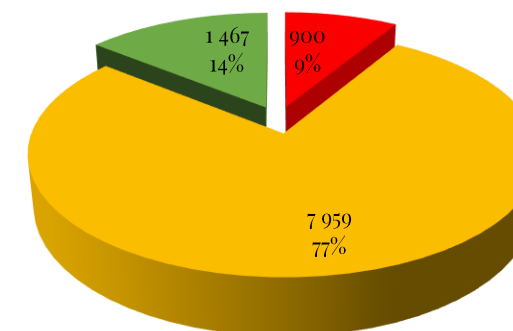
- istnieje zagrożenie wystąpienia straty w jej działalności lub
- wystąpiła strata w jej działalności lub też
- istnieje zagrożenie powstania niewypłacalności kasy.

Poziom depozytów (w mln zł) w kasach z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności (czerwiec 2017 r.)

■ poniżej 0% ■ 0%-5% ■ powyżej 5%

Poziom depozytów (w mln zł) w kasach z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności po uwzględnieniu korekt inspekcji (czerwiec 2017 r.)

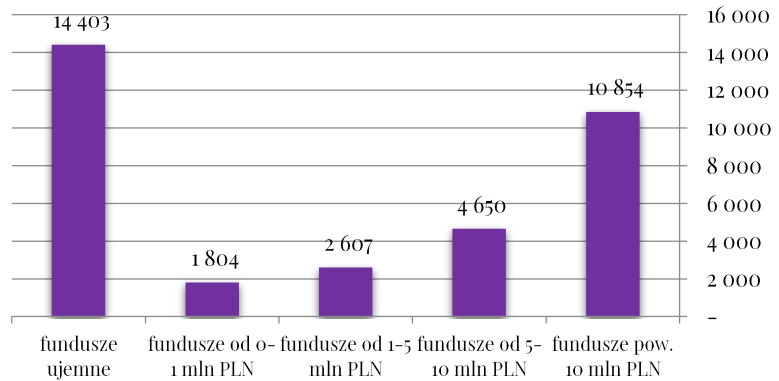
■ poniżej 0% ■ 0%-5% ■ powyżej 5%

Postępowania naprawcze w kasach (2)

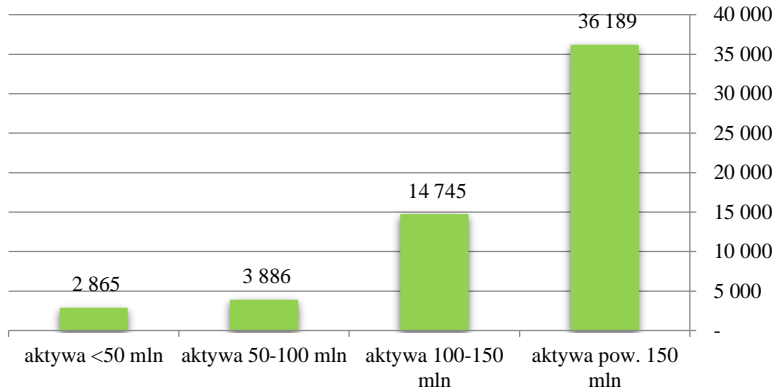
Pomoc finansowa Kasy Krajowej

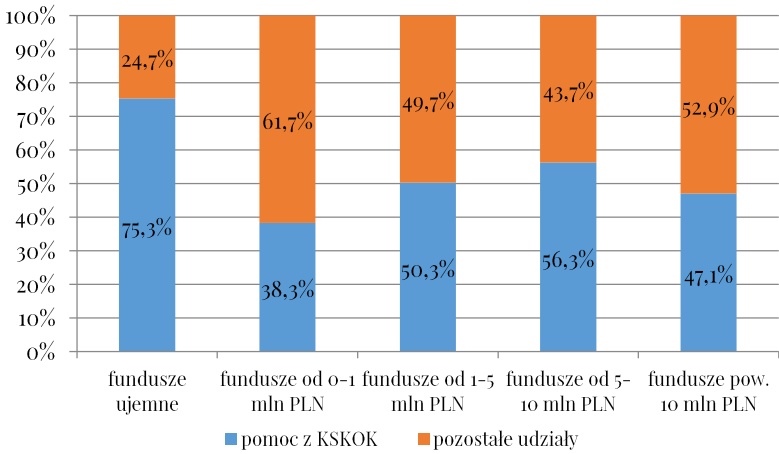
Średnia wartość pomocy dla kas z Kasy Krajowej (tys. zł) wg wielkości funduszy własnych kas (czerwiec 2017 r.)

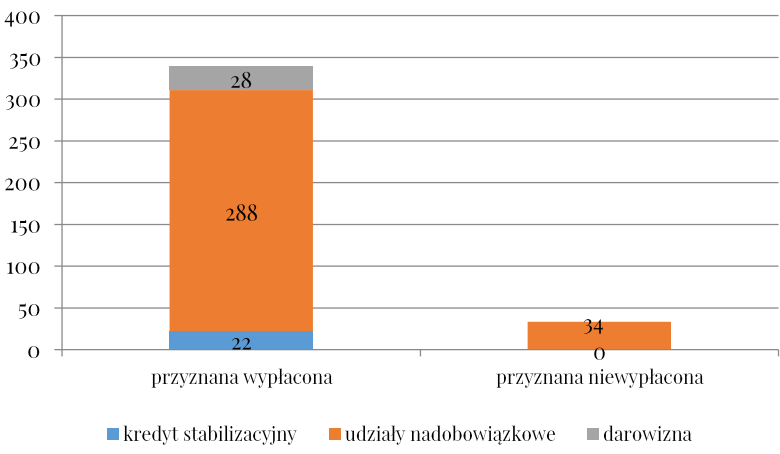
Średnia wartość pomoc dla kas z Kasy Krajowej (tys. zł) wg wielkości aktywów kas (czerwiec 2017 r.)

Średnia wielkość wpłaconych przez Kasę Krajową udziałów w stosunku do funduszu udziałowego kas (czerwiec 2017 r.)

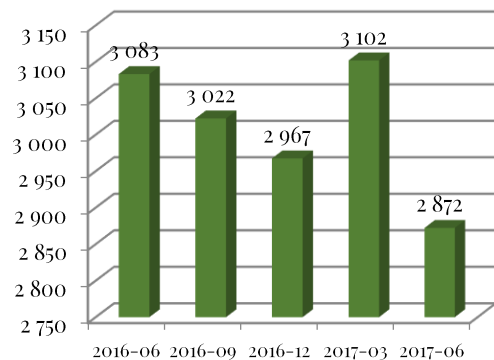

Struktura pomocy udzielonej kasom przez Kasę Krajową w mln zł (czerwiec 2017 r.)

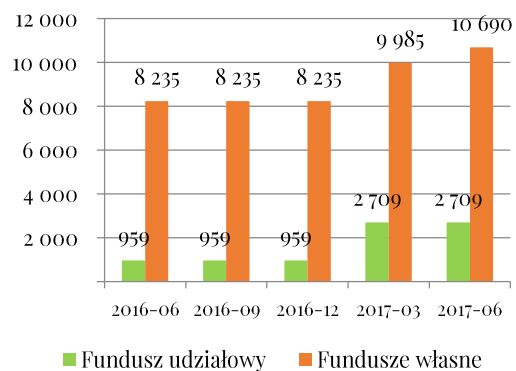

Sytuacja finansowa Kasy Krajowej

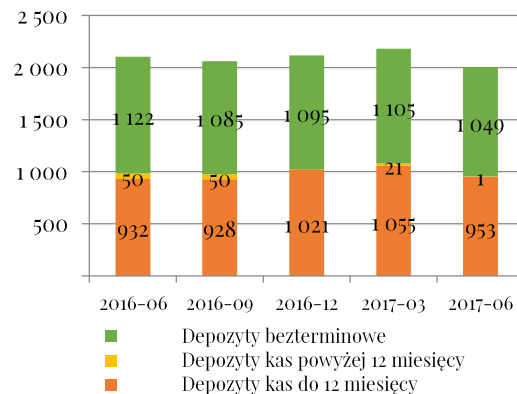
Aktywa (w mln zł)

Fundusze własne (w tys. zł)

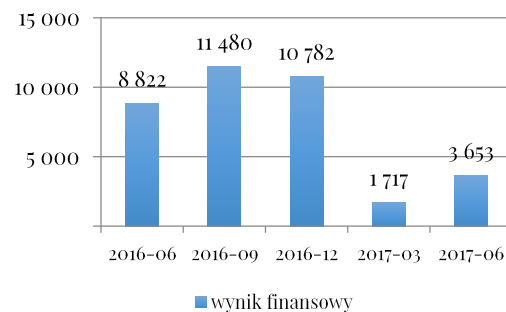

Struktura depozytów kas w Kasie Krajowej (w mln zł)

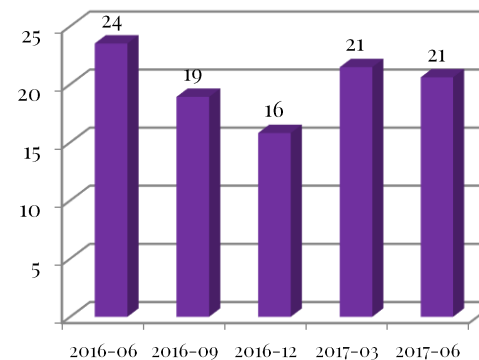

Wpływ dywidendy ze SKOK Holding na wynik finansowy netto (w tys. zł)

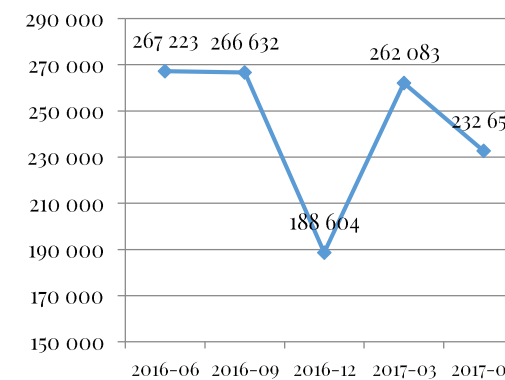
wynik finansowy

Pożyczki udzielone kasom przez Kasę Krajową (w mln zł)

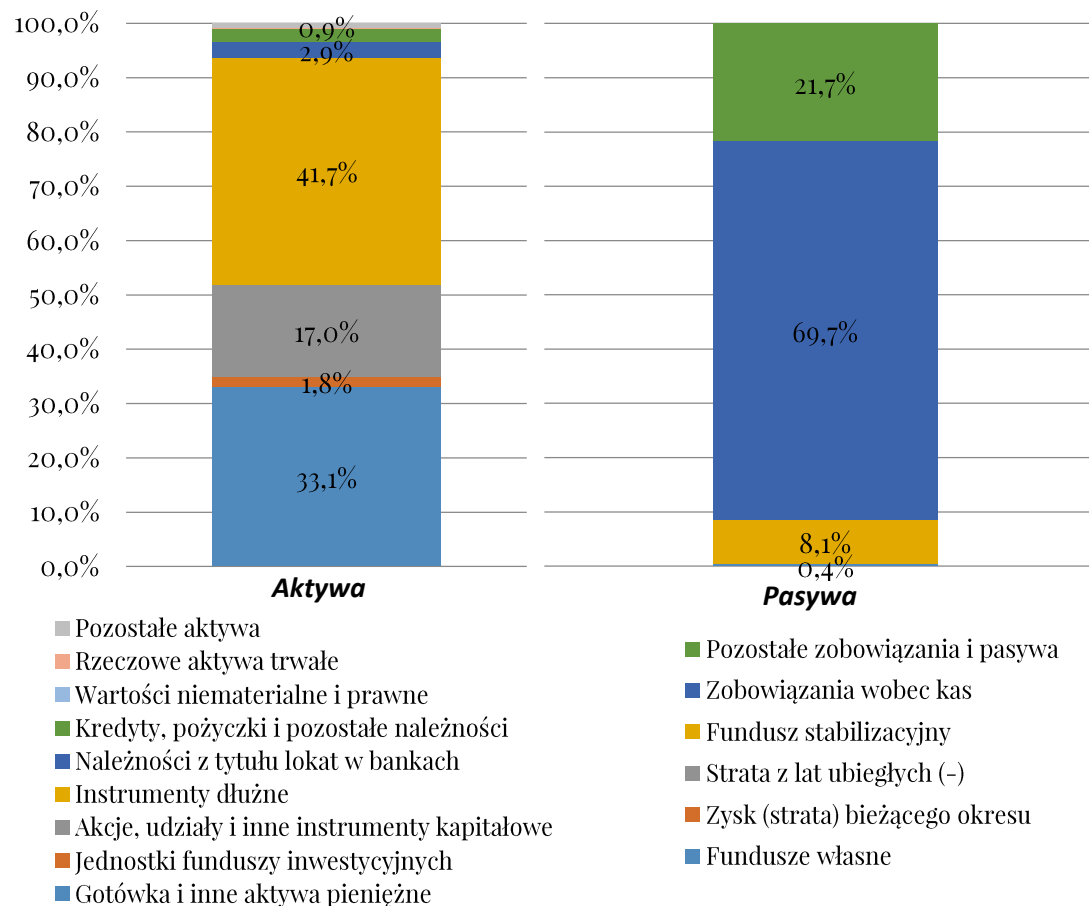

Fundusz stabilizacyjny (w tys. zł)

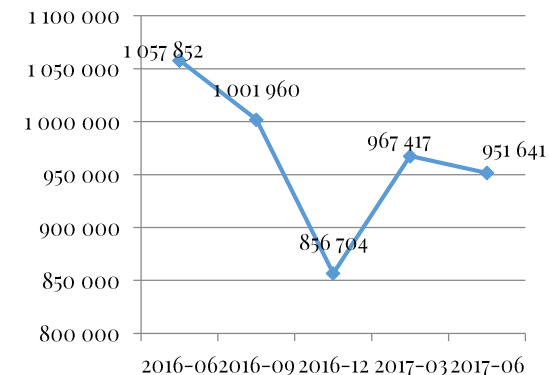
Struktura bilansu Kasy Krajowej

Struktura aktywów i pasywów Kasy Krajowej - w mln zł (czerwiec 2017 r.)

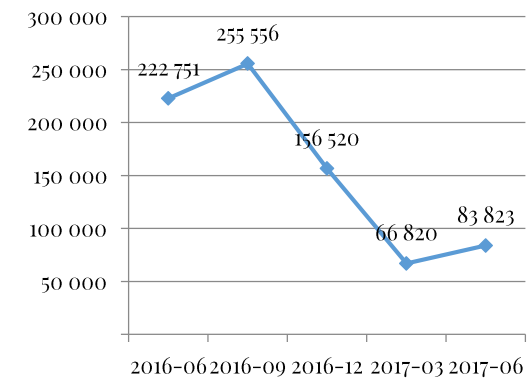

Istotną część aktywów Kasy Krajowej stanowią środki płynne. Natomiast jedynym źródłem finansowania jej działalności są środki pozyskane od kas (lokaty obowiązkowe i nieobowiązkowe oraz opłaty).

Środki płynne ulokowane w bankach na rachunkach bieżących (w tys. zł)

Środki płynne ulokowane w bankach na lokatach terminowych (w tys. zł)

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

tel. +48 22 262 50 00 fax +48 22 262 51 11 knf@knf.gov.pl

Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa

www.knf.gov.pl